

Milí spoluobčania a priatelia.

Akiste ste prekvapení, že po tak krátkej dobe ste si zas našli vo svojich schránkach nové

číslo občasníka Bielokostolčan. V priebehu pár dní sa mi na stôl dostalo veľa podnetov a informácií, ktoré sú dôležité pre vás všetkých, čo v tejto obci žijete. Tak ako som už minule spomínal, občasník ma takú svoju štruktúru, ktorú by som aj teraz dodržal. Jedna časť je venovaná informáciám čo sa v obci za posledne obdobie udialo najmä zo spoločensko kultúrneho života, nosná časť je venovaná informáciám, čo sa v obci deje pre zlepšenie

kvality života, neopomenuli sme ani na informácie čo sa v najbližšie dni v obci chystá a posledná časť je venovaná akejsi histórii, tradíciám obce. Jeho súčasťou v tomto čísle je aj rozhovor s osobnosťou našej obce – farárom Mgr. Petrom Mikulom, MBA.

Rád by som opäť pripomenul, že sa snažíme zlepšiť informovanosť občanov v obci o pripravovaných akciách rôznymi spôsobmi, a využijeme na to najmä webovskú

stránku obce, SMSky, plagáty na tabuliach OcÚ a aj novovytvorenú facebookovú stránku (má v logu znak Bielyho Kostola).

Poteší ma, ak podnety na príspevky budú najmä z vašej strany, aby sme sa takto vzájomne informovali o tom čo nás teší, ale aj kde sú problémy, ktoré sa budem snažiť spoločnými silami odstraňovať.

- Pavol Kováč, starosta obce

STAVANIE MÁJA

Posledný aprílový deň (**30.4.**) už tradične v našej obci patrí stavaniu mája. Týmto srdečne pozývame všetkých občanov obce na **Pionierske námestie o 18:00 hod**, kde spoločne so záhradkármi a naším súborom „Bílokostolčané“ privítame jar a postavíme symbol prebúdajúcej sa prírody „**MÁJ**“.

Z činnosti záhradkárov

Ani sme sa nenazdali, a jar nám už zaklopala na dvere. Príroda sa prebúda a s tým aj aktivity všetkých, čo im je príroda blízka.

Týka sa to aj všetkých záhradkárov. Činia sa i členovia Slovenského záhradkárkeho zväzu OZ Biely Kostol. Prinášame informá-

cie o ich realizovaných aktivitách od januára 2018.

Podľa plánu aktivít na rok 2018 sa vo februári uskutočnil **interaktívny seminár: Jar v záhrade**, kde sa členovia zväzu priúčali pod odborným vedením Jožka Cuninku jarnému rezu jadrovín. Jožko prítomných oboznámil s princípom rezu jadrovín a ich následných rezov z dôvodu ďalšieho rastu. Všetci prítomní si v teréne vyskúšali správnosť rezu a úpravy ovocných stromov a viniča.

Dlhoročnou tradíciou záhradkárov - vinárov je aj **návšteva družobného mesta na Morave - Šitboříc**, kde sa každoročne cez Kvetnú nedeľu spolupodielajú na **odbornom hodnotení vín (odbornej degustácii)**, ktorá je predprípravou výstavy vín v ich obci počas veľkonočných sviatkov. Zároveň si dali ohodnotiť aj svoje

vlastné produkty. Medzi našimi najlepšie obstarali vinári Richard Gažo a Stanko Bukvaj. Návšteva je nielen odbornou akciou, ale najmä priateľským stretnutím vinárov medzi jednotlivými obcami. Záver patril návšteve vinárstva Maryša, kde sa prítomní oboznámili s výrobou miestnych odrôd a ochutnali pár vzoriek chutného moku.

Konal sa 41.ročník Výstavy vín spojenej s degustáciou

Jednou z najväčších významných akcií roku patrí v Bielom Kostole 41.ročník Výstavy vín spojenej s degustáciou. V minulom čísle Bielokostolčana sa o tejto akcii popísalo viac, v tomto čísle prinášame informácie o jej priebehu a výsledkoch.

Aktivity členov ZO SZZ sú nosne už dlhé roky zamerané na oblasť vinohradníctva. Svedčí o tom aj niekoľkoročné organizovanie akcie, ktorá prerástla z miestneho

rozmeru na okolité obce a aj kraje. Tradícia sa zachovala aj v každoročnej výmene degustátorov z družobnej moravskej obce Šitbořice, ktorá za viac ako 35 rokov prerástla k dlhoročným priateľským vzťahom medzi našimi vinármi.

Tohoročná akcia zaznamenala niekoľko rekordov. Išlo o najväčší počet prihlásených vín od začiatku súťaže (247 vzoriek z 25 miest a obcí). Biely Kostol reprezentovalo 18 vinárov z 33 vzorkami. Druhým rekordom bola účasť návštevníkov. O kvalite hodnotených vín svedčia aj hodnotenia degustátorov. Tento rok bolo udelených 40 zlatých medailí. Najlepšie víno z Bieleho Kostola bolo od vinára Stanislava Bukvaja za víno Rizling rýnsky.

O vynikajúcu atmosféru výstavy vín sa postaral náš novovzniknutý folklórny súbor Bielokostolčané pod vedením Ivonky Rakovickej, ktorý svojimi piesňami, ale aj hovoreným slovom zlepšili náladu všetkým prítomným.

Ďakujeme všetkým, ktorí sa organizačne podieľali a aktívne prispeli k úspešnému priebehu celej akcie, ale najmä garantovi akcie prvému profesionálnemu vinárovi na

Slovensku Alojzovi Masarykovi zo Skalice, predsedovi hodnotiteľskej komisie Richardovi Gažovi, predsedovi ZO SZZ Stanislavovi Bukvajovi a jeho skvelému tímu a neposlednom rade starostovi obce Pavlovi Kováčovi, ktorý každoročne túto akciu podporuje.

■ stranu pripravila: Iveta Paulová, členka OZ SZZ Biely Kostol

Konal sa 1. ročník burzy detského ošatenia - Bielokostolský blšák

Dňa 17.3 sa v sále Kultúrneho domu konal 1.ročník burzy detského ošatenia - Bielokostolský blšák, kde sa ponúkalo detské ošatenie od úplne najmenších veľkostí až po mládež. Ozaj ukážkové, nádherné a často aj nepoužité šatstvo sa predávalo za symbolickú cenu. Išlo nielen o predaj, ale aj o vytvorenie nádhornej atmo-

sféry umocnenej stretnutím s priateľmi. Z prvých úspechov ako predajcov sa tešili i deti, ktoré sa iniciatívne chopili príležitosti predávať svoje už odrastené šatstvo a hračky.

Podpornou akciou boli i veľkonočné trhy, kde zaujala so svojimi vlastnoručne vyrobenými veľkonočnými ozdo-

bami - kraslicami, sliepočkami a zajačikmi, 7 ročná Simonka Levčíková.

Zisk z predaja, i keď nebol veľký, poslúži na zlepšenie aktivít Centra pre mladé a budúce mamičky.

O výbornú atmosféru akcie sa postaral i novovytvorený folklórny súbor Bielokostolčané, ktorý vyprovokoval prítomných nielen k spevu, ale aj k tancu.

Svojou návštevou nás poctila i Mestská televízia Trnava v zastúpení troch veľmi sympatických mladých dievčat, ktoré formou krátkeho vstupu zviditeľnili v médiách túto akciu.

Týmto by som chcela poďakovať všetkým, čo sa pričínili o skvelú organizáciu a atmosféru celého podujatia - dobrovoľníckam obce, členkám kultúrnej komisie Ocu, členom folklórneho súboru a členkám Centra pre mladé a budúce mamičky.

■ Iveta Paulová,
predseda občianskeho
zdrúženia CVZP

Rokovanie ohľadom situácie na pošte v Bielom Kostole - výsledky

V minulom čísle nášho občasnika sme vás informovali o situácii na pošte v obci. Myslím si, že situáciu všetci dôverne poznáme. Snahou obce je riešiť túto situáciu k spokojnosti nielen občanov, ale aj samotných doručovateľiek.

V liste som ako starosta obce informoval vedenie slovenskej pošty v Trnave o kriticknej situácii s poskytovaním služieb v tejto oblasti. Ide najmä o veľkú fluktuáciu (obmena pracovného kolektívu) ktoré súvisí s nedostatočným ohodnotením práce a nárastu prác na jednu pracovníčku v dôsledku nárastu obyvateľov v obci. Počet doručo-

vateľiek od roku 1993 sa nezmenil i napriek dvojnásobnému počtu obyvateľov v obci z toho roku.

Bolo dohodnuté stretnutie oboch strán, kde výsledkom zo strany Slovenskej pošty bolo konštatovanie nárastu využitia pracovného fondu doručovateľiek z 94,17 % (údaj z roku 2016) na 105,21 % (v roku 2017). Problematika je údajne celoslovenská, a kompetentní nás v liste žiadajú o trpezlivosť. Čiže z ich strany nedošlo k návrhu riešenia danej situácie.

Akiste viete, že obec už dlhodobejšie uvažuje o presťahovaní pošty do

vyhovujúcejších priestorov. I napriek tomu, že auditom bolo zistené, že nevyhovujúce priestory nie sú dôvodom ukončenia pracovného pomeru, obec má i naďalej záujem zlepšiť pracovné podmienky pracovníčkam pošty. Z nášho pohľadu ako reakcia a možno aj nájdenie riešenia - by bolo vhodné považovať aj z radov aktívnych dôchodkýň o záujem na túto prácu a týmto spôsobom si privyrobiť k dôchodku, byť na čerstvo vzduchu, stretávať sa so svojimi známymi. Takáto práca ma aj svoje výhody. Verím, že Slovenská pošta nájde spôsob, ako čo najskôr túto situáciu v obci zlepšiť. ■

KULTÚRNY DOM - informácia

Určite ste už mnohí zaregistrovali intenzívne práce (aj cez sobotu a nedeľu) v priestoroch kultúrneho domu. Zámerom je sprístupniť do užívania pre spoločenské, vzdelávacie a pohybové aktivity pre občanov obce. K dispozícii bude hlavná veľká sála s javiskom, malá sála, zázemie s rekonštruovanou

kuchyňou, malá klubovňa s príručnou kuchynkou, veľká klubovňa s príručnou kuchynkou a aj galéria. V súčasnosti sa v týchto priestoroch vykonáva rekonštrukcia zastaraných a nevyhovujúcich elektroinštalácií, vykurovacích zariadení a zdravotníckych inštalácií tak, aby bola dosiahnutá bezpečnosť

a lepšie pohodlie a spokojnosť s prostredím pri znížení nákladov na energiu.

Kultúrny dom je súčasťou objektu kaštieľa, ktorého väčšiu časť vlastní súkromné osoby. Kaštieľ, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou, si evidentne vyžaduje obnovu, rekonštrukciu, alebo aspoň minimálne základné opravy (najmä narušená statika a zastrešenie). Obrázok dokazuje že strecha je havarijnou stavou, je dlhodobo neopravovaná a neutržiavaná. Nad opravenými priestormi kultúrneho domu je strecha, cez ktorú nezateká, ale rovno prší. Obec v reakcii na výzvu Ministerstva financií SR požiadala o štátny príspevok na realizáciu najnevyhnutnejších opráv strechy. Bez ohľadu na výsledok pridelenia dotácií sa bude tento havarijný stav riešiť už v tomto roku. ■

Ako sa niektorí spoluobčania podieľajú na kvalite prostredia v obci

Naša obec je v porovnaní s inými obcami v okolí charakteristická rozsiahlou výstavbou. Nezaobíde sa to bez tvorby rôznych druhov odpadov či už zo stavenísk (o tie sa postará investor), ale najmä odpadov z rekonštrukcií a prerábok domov. Je fajn, keď majú obyvatelia obce záujem a ochotu aj si svojpomocne zveľaďovať svoje príbytky. Avšak nie každý sa k týmto aktivitám stavia zodpovedne vo vzťahu voči svojmu okoliu, spoločnosti, ale kvalite prostredia obce. Väčšine z nás záleží na tom, čo po nás zostane, akú kvalitu prostredia odovzdáme tým, čo prídu po nás.

Chcem sa úprimne poďakovať všetkým spoluobčanom, ktorí majú záujem pomôcť a pomáhajú pri aktivitách v spoločnom záujme celej obce. Pri kultúrnych, spoločenských, športových akciách, na brigádach, alebo len takou obyčajnou pomocou pri upratovaní cintorína, chodníka pred domom, areálu kultúrne-

ho domu, alebo údržbe zelene. Veľmi si cením záujem, snahu, pomoc a aj keď teraz nemám priestor na vymenovanie, či predstavenie všetkých, spolieham sa však na to, že v tejto zásluhnej aktivite budeme pokračovať a bude nás viac. Avšak bohužiaľ, musím poukázať na inú skúsenosť, na inú, slušnému človeku nepochopiteľný prístup. Medzi spoluobčanmi v obci sa nájdu aj takí, ktorí bezohľadne a nezodpovedne pristupujú ku kvalite prostredia v obci po svojom. Obrázok názorne ukazuje na tento negatívny prístup. Je tu na mieste otázka: ako sa dokáže niekto zbaviť svojho odpadu tým, že ho vysype pred bránu zberného dvora? Ďalší tak urobili pri cintoríne, na Parnase, alebo v chotári. Ušetrili na poplatkoch. Veď sú tu tí druhí v obci, ktorí ich zaplatia. Ich V minulom čísle Bielekostoľčana boli uvedené zásady likvidácie a zberu odpadu. Ak niekto neporozumel pravidlám, na OcÚ vám ochotne pracovníčky vysvetlia spôsob, akým to zrealizovať. Chráňme si

svoje prostredie. S hrdosťou sa hlasíme spoločenskej zodpovednosti obce, lebo mnohí z nás majú snahu sa o to pričiníť. Snažme sa byť súčasťou obce.

(Starosta: Každý občan Bieleho Kostola má dostupné informácie o spôsobe likvidácie komunálneho odpadu, triedeného odpadu, stavebného odpadu, o poplatkoch na zbernom dvore a o harmonograme zberu.) ■

OZNAČOVANIE ULÍC - informácia

Nielen pre návštevníkov, dodávkové služby, jednotlivé zložky integrovaného záchranného systému, ale aj pre samotných občanov Bieleho Kostola je dôležité vedieť sa zorientovať v sieti ulíc v obci – priamo v teréne. Rozsiahlou výstavbou boli vytvorené nové ulice a vznikli nové verejné priestranstvá. Zo skúseností vieme, že najmä občania zo staršej časti obce nepoznajú názvy nových ulíc a spoluobčania z Parnasu či z Podolkov ani netušia, kde je napríklad (už dlhé roky) Polovnícka ulica...

Obecný úrad v Bielom Kostole pripravuje označenie ulíc v obci prevažne

klasickým spôsobom, to znamená umiestnením tabule s názvom ulice, na vizuálne vnímaných miestach. Práce budú vykonávané priebežne a vlastníci budov, na ktorých majú byť tabule umiestnené budú včas informovaní.

Veríme že tento zámer (a povinnosť) obce bude správne pochopený a žiadame občanov o súčinnosť pri vykonávaní prác na osadení orientačných tabúl. V tejto súvislosti si pokladám za povinnosť upozorniť na nový Zákon č.70/2018 Z.z. , ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č.369/1990 Zb. o

obecnom zriadení a ktorý je účinný od 1.4.2018. Tento definuje, že: „**Verejné priestranstvo** je ulica, námestie, park, trhovisko a iný priestor prístupný verejnosti bez obmedzenia, ktorý **bez ohľadu na vlastnícke vzťahy** slúži na všeobecné užívanie...“. Zároveň určuje nasledovnú povinnosť: „Vlastník budovy je povinný strieť označenie budovy názvom ulice, alebo iného verejného priestranstva“.

(v staršom čísle „Bielokostolčana“ bola prílohou mapka s označením ulíc a lokalít v obci Biely Kostol. Ak máte záujem, je vám k dispozícii u starostu). ■

PIONIERSKE NÁMESTIE - rekonštrukcia miestnej komunikácie

Z dôvodu nevyhovujúceho stavu verejného priestoru v polohe miestnej komunikácie na Pionierskom námestí, poškodenej vozovky a nedostatočných rigolov, obec Biely Kostol pristúpila v týchto dňoch k rekonštrukcii miestnej komunikácie a súvisiacich priestorov. Na základe prípravy a výsledkov výberového konania je dodávateľom stavebných prác spoločnosť SKANSKA SK a.s. Podarilo sa dohodnúť skorší termín zahájenia stavebných prác

ako bol v pláne, takže v čase distribúcie tohto občasnika budú práce v plnom prúde. Práce budú vykonávané etapovite podľa harmonogramu dodávateľa tak, aby bolo minimalizované obmedzenie premávky na miestnych komunikáciách vrátane autobusov.

Vzhľadom na bezpečnosť premávky je nevyhnutné, aby sa všetci užívatelia miestnych komunikácií v čase výkonu

stavebných prác riadili dočasným dopravným značením v obci a boli trpezliví a tolerantní voči sebe. ■

KRÁTKA ULICA – rekonštrukcia miestnej komunikácie

Pri čítaní týchto riadkov určite poteším značnú časť obyvateľov obce. Dlhodobá poškodená miestna komunikácia na Krátkej ulici (v úseku cca 110 m) bude v dohľadnej dobe opravená, resp. zrekonštruovaná v rozsahu, ktorý zahŕňa opravu podkladu, novú vozovku a súvisiace opravy. Investorm tejto akcie bude CERE-Invest Biely Kostol s.r.o, ktorý si určuje (vyberá) sám vlastného dodávateľa. Práce sa začnú čoskoro a mali by byť ukončené do konca mája 2018.

Týmto by som chcel požiadať všetkých užívateľov tejto miestnej komunikácie, aby sa v čase výkonu stavebných prác riadili dočasným dopravným značením. A všetkých bývajúcich na tejto ulici o trpez-

livosť, toleranciu a rešpektovanie prípadných obmedzení na miestnej komunikácii. ■

stranu pripravil: Pavol Kováč,
Biely Kostol

ZÁKLADNÁ ŠKOLA - zabezpečenie pre žiakov z Bieleho Kostola

Všetkým je známe, že v obci Biely Kostol nie je vybudovaná základná škola. Dlhodobou súčasťou školského obvodu Ružindol, do ktorého patrí aj obec Borová. Naša obec nemá podmienky, vlastné pozemky a ani prostriedky na to, aby bola na jej území vybudovaná nová, samostatná základná škola. V súčasnosti žiaci ZŠ z našej obce dochádzajú do škôl v Trnave, alebo v Ružindole. Sme si vedomí toho, že tento stav nie je ideálny ani pre žiakov, ani pre ich rodičov, avšak je a musí byť **krátkodobou** prijateľný. Do Trnavy žiaci využívajú MHD, príp. ich vozia rodičia. Na dopravu do Ružindola je k dispozícii starší školský autobus. Pre väčší komfort, bezpečnosť a spokojnosť žiakov aj ich rodičov sa obec Biely Kostol a Ružindol sa prednedávnom

dohodli na spoločnej kúpe nového „školského autobusu“, ktorý okrem vozenia žiakov do školy bude slúžiť aj pre potreby iných subjektov pôsobiacich v obidvoch obciach – pre športovcov, dôchodcov, farské spoločenstvo, záhradkárov, poľovníkov, folklórne súbory a iné združenia, ktoré sú v oboch obciach vytvorené.

Pre zabezpečenie základného vzdelania v ZŠ školského obvodu Ružindol, Biely Kostol a Borová je po rôznych úvahách a diskusiách najvhodnejším a reálnym riešením nadstavba existujúceho objektu ZŠ v Ružindole. Ide konkrétne o bočné krídlo so školskou jedálňou. Získa sa tým priestor pre ďalších cca 150 žiakov. Celková kapacita ZŠ (370-380 žiakov) by potom mohla

pokryť nielen dôsledky demografického nárastu hlavne v našej obci, ale aj situáciu, keď mesto Trnava odmieta prijímať deti z Bieleho Kostola do svojich základných škôl. Preto obecné zastupiteľstvo poverilo starostu Bieleho Kostola konať v tejto veci v spolupráci so starostom Ružindola. Projektová dokumentácia je vypracovaná, t.č. prebieha etapa prípravy stavebného konania. O ďalších krokoch vás budeme priebežne informovať na web stránke obce a aj v tomto občasníku.

Rekonštrukcia strechy na materskej škôlke

Medzi objekty, ktoré potrebujú pomocnú ruku je aj materská škola, konkrétne jej strecha. Strecha nad starou časťou objektu materskej školy je v nevyhovujúcom stave a vyžaduje si zásadnú rekonštrukciu. Na základe stavebno-technického prieskumu a odborného posúdenia stavby statikom bol stanovený rozsah možných stavebných úprav aj s určitou úpravou, t.j. podkrovie, ktoré teraz slúži ako sklad nepoužitých vecí, bude možné využiť pre potreby MŠ. V mesiaci apríl bude vypísané výberové konanie na dodávateľa stavebných prác, ktorých predmetom bude predovšetkým výmena poškodených častí krovu, nová krytina, zateplenie podkrovia, presvetlenie, podlaha a nevyhnutne súvisiace úpravy.

S týmito aktivitami súvisí určité obmedzenie činnosti materskej školy počas prázdnin, o ktorom boli a opakovane budú rodičia detí informovaní. Podmienky výberového konania určia zahájenie stavebných prác na 1.7.2018 a ukončenie (prevzatie prác) do termínu 15.8.2018 tak, aby stavba neovplyvnila zahájenie nového školského roku.

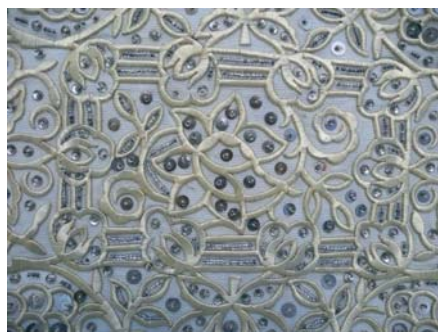

Tradície v Bielom Kostole - ľudový odev

V tomto čísle budeme pokračovať tradíciami v Bielom Kostole (v minulom čísle sme opisali zvyky počas veľkonočných sviatkov) a zameriame sa na bielokostolské kroje.

Ľudový odev ktorý sa nosil v Bielom Kostole charakterizujú prvky trnavského kroja, či už ide o základné súčiastky, výzdobu, farebnosť alebo spôsob nosenia.

Výšivka má v tejto oblasti bohatú históriu a tradíciu. Farebnosť výšivky sa podriaďovala podkladovému materiálu, bola zväčša bielej farby, niekedy v kombinácii s červenou pre zvýraznenie stehov. Neskôr sa objavila i viacfarebná, hlavne čierno - žltá alebo čierno - oranžová kombinácia a v malej miere ju dopĺňali zelená, modrá, fialová a karmínová. Vo veľkej miere sa využíval hlavne

na rukávoch mužskej košele. Na jemnejších bavlnených textíliách dominovali svetlé farby ako biela, žltá alebo krémová. Oblíbeným motívom bola geometrická ornamentika, šířková ruža, lístky, drobné kvietky alebo motív hrozna.

Ženský odev

Základnou súčiastkou ženského odevu bol rubáš, nazývaný rubáč, ktorý sa zhotovoval z nebieleného konopného plátna. Rubáš sa skladal z dvoch častí a na jeho zhotovenie sa spotrebovali tri metre konopného plátna. Hornú časť tvoril obdĺžnik plátna siahajúci od pásu pod ramená s prišíťmi ramienkami - oplečká. K hornej časti sa prišívala sukňová časť, ktorá siahala až po kolená. Táto časť bola vpredu zošitá a od bokov smerom dozadu nadrobno a pravidelne nazberaná

- rásená. Ďalšou súčiastkou, ktorá sa obliekala na rubáš, bola spodnica - bočnica alebo škrobica. Uväzovala sa okolo pásu tkanicou - šnórkou. Na spodnom okraji spodnice bola našitá biela čipka. Rukávce (rukáfce) boli ďalšou súčiastkou, nosili sa od pásu nahor a obliekali sa na rubáš. Neodmysliteľnou súčasťou ktorá dopĺňala rukávce, bol golier - krézel. Skladal sa zo širokej bielej čipky a zlatom vyšivaného obojka. Zapínal sa na rukávce okolo krku, bohato riasený a siahal pod kolená. Na dolný okraj sukne sa prišívala tzv. kočka (tenká rozstrapatená tkanica). Ďalšou súčasťou je zástera - fertucha. Nosila sa opásaná okolo pásu a siahala kúsok pod sukňu a mierne ju prekryvala. Zástery boli široké a výrazne dokresľovali celú siluetu odevu. Vyšívala sa okolo okrajov, ku ktorému sa niekedy prišívala paličkovaná čipka. Farebnosť výšivky bola zväčša čierna, doplnená inými farbami, ako modrou, zelenou, červenou alebo žltou. Najrozšírenejšou technikou bola plná výšivka, výšivka na diery, zlatou nitou a ozúbkované - ošvingľované. Na rukávce sa obliekal živôtik zvaný lajblík (prucel, pruclík, brucel, bruclík). Ide o odevnú súčiastku, ktorá pokrýva hornú časť tela a siahla asi po pás. Boli na nich tlačené, vyšívané alebo votkané kvetinové vzory s pestrou škálou farieb.

Mužský odev

Základný materiál na zhotovenie mužského odevu bol taký istý ako pri ženskom odevu. Muži nosili široké konopné gace - gace. Iný druh nohavíc, ktoré muži nosili boli galoti a boli určené na sviatky alebo v zime. Šili

sa zo súkna alebo plátna. Boli to úzke vypasované nohavice čiernej alebo tmavomodrej farby. Niektoré boli zdobené čiernym šnuro-

vaním na stehnách a bočných švoch popr. okolo dvoch rozparkov. Nohavice siahali nad členky a nosili sa výlučne do čižiem. Hornú časť mužského odevu tvorila košela. Šila sa z konopného plátna neskôr z ľanového a bavlneného plátna a bola výlučne bielej farby. Mala rovný strih, na prednom diele mal rázporok a krčný otvor bol všitý do obojka a uväzoval sa tkanicami. Rukávy boli široké a siahali až po zápästie. Sviatočné košele mali bohatú výšivku po celých rukávoch a vyšitý bol aj obojok pod krkom. Farebnosť bola pestrá, kombinovaná s čiernou farbou. Na dolných okrajoch rukávov bola našitá paličkovaná alebo háčkovaná čipka často ukončené ozúbkovaním - švinglami. Motívy výzdoby mali rastlinný charakter s rozvinutou ornamentikou. Ďalšou odevnou súčiastkou bola vesta, zvaná prucel, pruclek. Látky boli jednofarebné, alebo votkaným vzorom tmavej farby. Vpredu sa zapínali na gombičky s mostíkovým zapínaním. Výzdoba sa sústreďovala okolo zapínania, vreciek a na chrbte. Vesty boli bohato zdobené šnurovaním, výšivkou, farebnými gombičkami z porcelánu alebo kovu.

- Spracovala Iveta Paulová na základe knihy: Slobodová - Nováková K. a kol.: Biely Kostol 2014

Osobnosti našej obce

V tomto čísle Bielokostolčana vám prinášame rozhovor s mladou a výraznou osobnosťou našej obce - PhDr. Petrom Mikulom, MBA, farárom našej farnosti.

Rozhovor vznikol po Veľkonočných sviatkoch, a tak je na mieste začať hádam otázkou: Aký majú pre vás tieto sviatky osobný význam?

Pôstne a veľkonočné obdobie je pre mňa novou príležitosťou poslúžiť mnohým ľuďom pri svedení a slávení týchto najdôležitejších sviatkov kresťanov. Zároveň je pre mňa príležitosťou uvedomiť si hodnotu viery kresťana, ktorý sa neopiera iba o svoju šikovnosť a dokonalosť, ale o Krista, ktorý sa nám stáva blízkou zvlášť v našich krížoch a problémoch.

Kde ste prežili detstvo a aké bolo?

Vyrastal som ako obyčajný chlapec v podhorsej dedinke Fačkov neďaleko Rajca. Som vďačný Bohu za tento čas, keď sme žili v rodine, kde nik nebolo rozvedený, rozhádaný a zameraný iba na seba. Všetci členovia našej širšej rodiny boli v tom čase praktizujúci kresťania. Veľkou devízou bol kontakt s prírodou. Bolo samozrejmosťou sa najmä v letných mesiacoch starať o domáce zvieratá a pomáhať na poli rodičom a starým rodičom. Vtedy som to tak pozitívne nevnímal, dnes viem, že som dostal viac, ako iní moji kamaráti z mesta s ktorými som neskôr chodil na strednú školu do Žiliny.

Kto Vás inšpiroval a viedol k takémuto nádhernému duchovnému poslaniu - aby ste sa stali kňazom?

Každý človek má svoje špecifické povolanie od Pána Boha. Šťastní v živote môžeme byť iba vtedy, ak si volíme to miesto v živote, ktoré nám Pán Boh pripravil a uspôsobil nás na to, aby sme túto úlohu zvládli. Ja som povolanie ku kňazstvu pocítil už vo veku asi sedem rokov. Vážnejšie som sa ním zaoberal až na strednej škole, kde som však pochopil, že byť kňazom je záväzok na celý život a je to veľmi zodpovedné. Preto som si to rozmyslel a šiel som študovať na Prírodovedeckú fakultu. Tam ma Božie volanie v mojom vnútri opäť oslovilo a po jednom roku som odišiel pripravovať sa na úlohu kňaza. Po štúdiu som bol za kňaza vysvätený pred 15 rokmi.

Pôsobíte na farnosti v Ružindole, kam spadá aj obec Biely Kostol. Ako sa medzi našimi - bielokostolskými veriacimi cítite, a v čom sú pre vás (oni) obohatením pre vaše poslanie?

Pred tým, ako som prišiel do našej farnosti som už pôsobil iných v dvoch farnostiach ako farár. Každá obec má svoje špecifiká, ale

ľudia sú v mnohom aj podobní. Biely Kostol je obec, ktorá je veľmi rozmanitá, zložená z ľudí z rôznych častí Slovenska i zahraničia. Ak sa veriaci človek rozhodne začleniť do nášho spoločenstva veriacich, nezostane anonymnou súčasťou veľkej masy veriacich. Máme pomerne veľa šikovných súčasných a perspektívnych animátorov, ktorí intenzívne pomáhajú pri príprave rôznych aktivít pre deti, mládež i dospelých. Je radosťou, že spoločenstvo veriacich v našej obci je pomerne samostatné.

Okrem šírenia duchovných hodnôt sa podieľate aj na šírení vzdelania ako pedagóg, učiteľ. Akej oblasti sa venujete a na ktorých školách?

My dospelí sme nemuseli čeliť toľkým negatívnym veciam ako musí čeliť dnešný dospievajúci človek. Neláska a nedostatok času v rodinách často posielajú do škôl smutných mladých ľudí bez chuti do života a bez entuziazmu podieľať sa na premene tohto sveta k lepšiemu. Som presvedčený, že škola nikdy nemôže nahradiť rodinu, ale môže výrazne pomôcť, aby sa mladý človek vedel zorientovať v hodnotách a najmä, aby pocítil záujem a lásku, uvedomil si svoju hodnotu a našiel svoju životnú cestu. Tieto hodnoty sa snažím odovzdávať najmä na hodinách Katolíckeho náboženstva a ďalších predmetov, ktoré vyučujem na Arcibiskupskom gymnáziu a Pedagogickej a sociálnej akadémii v Trnave, kde sa pripravujú najmä dievčatá na budúcu profesiu učiteľiek, vychovávateľiek a asistentiek učiteľov. Naše gymnázium má v každom ročníku dve triedy, pričom jedna z nich je na vysunutom pracovisku vo väznici v Hrnčiarovciach. Niektorí väzni sa môžu prihlásiť na štúdium gymnázia aj vo väznici, pričom ide často o mladých mužov, ktorí majú pohnuté životné osudy. Mnohí z nich sú veľmi snaživí a výborní žiaci. I tu sa snažím ja a celý tím nášho pedagogického zboru vlievať novú nádej týmto ľuďom, ktorí sa v živote nechali oklamať zlom.

Poznáš vás ako ambiciózneho človeka, ktorý sa neustále vzdeláva a zaujíma sa o nové poznatky nielen v duchovnej oblasti. Okrem titulu PhDr., ste prednedávnom dosiahli i titul MBA, čo je vlastne titul preukazujúci manažérske vzdelanie a spôsobilosť efektívne manažovať. Čo vás k tomu viedlo a v čom vidíte prínos pre vašu prácu?

Dnešný svet sa mení veľmi rýchlo. Nezostať spať na vavrínoch je dôležité nielen pre majiteľa firmy, manažéra či živnostníka. Kristus nás vyzýva, aby sme boli v snahe a pomoci ľuďom v duchovnej i sociálnej oblasti aktuálni, kreatívni a usilovní. Písmeňká pred, či za menom nie sú také dôležité. Dôležitejšie je vzdelanie, ľudská skúsenosť a skúsenosť viery, ktoré by človek nedosiahol, ak by sa nerozhodol pre

rozšírenie svojho vzdelania. Som Bohu za to vďačný. S Božou pomocou sa nám podarilo dokončiť počas môjho kňazského pôsobenia dve nové farské budovy a zrealizovať veľa stavebných aktivít na kostoloch či iných stavbách. Ako kňaz som zároveň štatutárny zástupca farnosti, podávam daňové priznanie, žiadam v mene farnosti o finančnú pomoc z programu ministerstva kultúry, zabezpečuje účtovníctvo farnosti a som zodpovedný za ďalšie skutočnosti. Najťažšou úlohou kňaza – manažéra je zorganizovať si čas tak, aby sa primerane venoval každej potrebnej aktivite a nezabudol pritom na seba – na modlitbu, oddych a vzdelávanie.

Pre mnohých mladých veriacich ste osobnosťou, vzorom. Čo si myslíte, v čom ste (alebo v čom by ste chceli byť) pre nich motivačný a inšpirujúci?

Jeden kňaz raz povedal, že všetci máme byť pre iných vzorom. Niekedy sme však vzorom dobrým a inokedy zlým. (Smiech) Najlepším vzorom je pre nás najmä Pán Ježiš, ktorý neprišiel na túto zem, aby sa dal obsluhovať, ale aby sám slúžil. Tak píše Biblia. Myslím, že som pochopil, že najdôležitejšou úlohou v živote, vo vzťahu k ľuďom, je naučiť sa ich mať rád. Ak toto stratíme, tak náš život bude nešťastný. Stále nám bude kosi vadíť a stále budeme hľadať na niekom chyby. Aby sme to dokázali, je ešte predtým potrebné mať rád Pána Boha a nechať sa ním milovať. Často si ľudia v našom okolí vôbec nezaslúžia aby sme ich mali radi. Ale ak sa necháme naplniť Božou láskou, svet v nás, v našej rodine, v práci i v spoločnosti sa môže začať meniť.

Akú máte víziu a plán v našej farnosti?

Mojou prvoradou úlohou je starostlivosť o ľudí. Znamená to duchovné rozhovory, sväté spovede, kázne, sväté omše a iné. V tom je úloha kňaza nezastupiteľná a veľmi potrebná. Čaká nás Prvé sväté prijímanie detí a niekoľko sobášov. V zodpovednosti mám aj náš kostol a jeho okolie. Chcel by som, aby sme v tomto roku obnovili fasádu veže a kostola. Naše práce spomalila strecha kostola značne poškodená víchricou na jeseň minulého roku. Dlhodobým plánom je prístavba kostola, aby sa vybudovali primerané priestory pre niektoré pastoračné aktivity.

■ Rozhovor pripravila Iveta Paulová

